

Ohje: Ammatillisen koulutuksen työpaikalla järjestettävä koulutus ja ilmoitus nuorten tekemistä vaarallisista töistä

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 78 §:n mukaan työnantaja tai koulutussopimustyöpaikan tarjoaja vastaa työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä järjestettävässä koulutuksessa opiskelijan työturvallisuudesta siten kuin siitä työturvallisuuslaissa säädetään. Nuorille työntekijöille erityisen haitallista ja vaarallisista töistä annetun valtioneuvoston asetuksen (475/2006) 4 §:n mukaan nuori työntekijä, joka on täyttänyt 16 vuotta, saa tehdä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella (188/2012) vahvistetussa esimerkkiluettelossa mainittua vaarallista työtä (<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2012/20120188>), jos suojelutekniikalla tai muuten on huolehdittu siitä, ettei nuoren työntekijän käyttöön tarkoitetuista laitteista tai aineista taikka työolosuhteista ole hänelle itselleen taikka hänen työnsä takia muille erityistä tapaturman tai terveyden vaurioitumisen vaaraa. Ennen vaarallisen työn aloittamista työnantajan tai, jos kysymyksessä on koulutukseen liittyvä työ, koulutuksen järjestäjän on yhteistoiminnassa työnantajan kanssa tehtävä siitä ilmoitus asianomaiselle työsuojeluviranomaiselle. Ilmoitusta on täydennettävä, jos turvallisuuteen vaikuttavat olosuhteet muuttuvat olennaisesti työn aikana.

Ammatillisessa koulutuksessa työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä järjestettävää koulutusta voi järjestää koulutussopimukseen perustuvana koulutuksena ja oppisopimuskoulutuksena. Sekä koulutussopimukseen perustuvassa koulutuksessa että oppisopimuskoulutuksessa edellä mainitun ilmoituksen asianomaiselle työsuojeluviranomaiselle tekee koulutuksen järjestäjä yhteistoiminnassa koulutussopimustyöpaikan tarjoajan tai oppisopimuskoulutuksen työnantajan kanssa.

Ammatillisessa koulutuksessa jokaiselle opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS), jossa yksilöllisesti suunnitellaan esim. osaamisen hankkimisen sisältö ja hankkimistavat. Koulutuksen järjestäjä vastaa HOKSin laatimisesta ja sen laatimiseen osallistuvat myös opiskelija ja koulutussopimustyöpaikan edustaja tai työnantaja. Koulutus- ja oppisopimukseen tulee liittää HOKS, josta ilmenevät ne käytännön työtehtävät, joita tekemällä opiskelija voi saavuttaa tavoitteeksi asetetun osaamisen. Käytännön työtehtäviä suunniteltaessa on hyvä huomioida myös niihin liittyvät mahdolliset vaarat.

Kun koulutuksen järjestäjä laatii HOKSia ja koulutus- tai oppisopimusta, se pyytää koulutussopimustyöpaikan tarjoajalta tai työnantajalta työturvallisuuslain (738/2002) 10 §:n edellyttämän työn vaarojen selvityksen ja arvioinnin. Jos koulutussopimukseen perustuvassa koulutuksessa tai oppisopimuskoulutuksessa tehdään työtehtäviä, jotka edellyttävät ilmoitusvelvollisuutta työsuojeluviranomaiselle, laaditaan HOKSin ja koulutus- tai oppisopimuksen suunnittelun yhteydessä myös em. ilmoitus tai tarkistetaan, että se on jo tehty, (<http://www.tyosuojelu.fi/documents/14660/338901/ILMOITUS+16-17+vuotiaiden+nuorten+ty%C3%B6ntekij%C3%A4in+k%C3%A4ytt%C3%A4misest%C3%A4+vaaralliseen+ty%C3%B6h%C3%B6n/7a9dab76-0804-48b0-b9f3-708bd663e572>). Ilmoitusta ei tarvitse täydentää, jos samasta työpaikasta on jo tehty ilmoitus vuoden sisällä, eivätkä turvallisuuteen vaikuttavat olosuhteet ole merkittävästi muuttuneet. Ilmoituksen allekirjoittavat koulutussopimustyöpaikan edustaja tai työnantaja ja ammatillisen koulutuksen järjestäjä. Ilmoitus on tehtävä työpaikkakohtaisesti ja se tehdään aina uudesta koulutus- tai oppisopimustyöpaikasta, jos siellä tehdään asetuksen (188/2012) esimerkkiluetteloon sisältyviä tehtäviä. Työpaikkakohtaista ilmoitusta ei tarvitse uusia, ellei työn turvallisuuteen tai nuorten lukumäärään vaikuttava seikka olennaisesti muutu.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjä täyttää asetuksen edellyttämän menettelyn seuraavasti:

- kerran vuodessa koulutuksen järjestäjä tekee työpaikkakohtaiset ilmoitukset vaarallisesta työstä, mukaan lukien noin-arvio työpaikalla työskentelevistä opiskelijoista
- uusista työpaikoista tehdään vuoden aikana uudet ilmoitukset, jos vaarallista työtä teetetään
- kaikkia ilmoituksia täydennetään, jos tulee uusia vaaratekijöitä tai kohonnut riski turvallisuuteen
- koulutuksen järjestäjä on vetovastuussa ilmoituksen tekemisestä, mutta tarvitsee työpaikan yhteistyötä asiassa